తాయంబారి

శ్రీ పోతుకూచి సాంబశివరావు

వారానికి ఒక్కసారైనా యింటికి వచ్చి పిల్లల యోగక్షేమాలు చూసే సత్యనారాయణ నెలరోజులు గడిచినా యింటికి రాలేదు. జానకమ్మకు ఆదుర్దా కలగలేదు కాని చాలా బాధపడింది. చిన్న విషయంపై మాటపట్టింపులు పెట్టుకుని కోపంతో భర్త యింటికిరావడం మానేశాడని ఆమెకు తెలుసు.

ఎంతో అభిమానంతో నిత్యమూ పరిహాసాలాడే సత్యనారాయణ, కోపం తెచ్చుకొని యింటికి రాకపోవడంవల్ల యిల్లంతా చిన్నబోయింది. పిల్లలు తండ్రిగురించి అస్తమానూ అడగసాగారు. ఐదేండ్ల ఆఖరిపిల్ల విమలకు మూడురోజులనుంచి తీవ్రంగా జ్వరం కాస్తోంది. తండ్రిగురించి కలవరిస్తోంది.

అక్కడికీ నాల్గు ఉత్తరాలుకూడా రాసింది జానకమ్మ, యింటికి రావలసింది పిల్లలు బెంగపెట్టుకున్నారని. కాని సత్యనారాయణకు జానకమ్మమీద కోపంతగ్గక యింటికిరాలేదు. ఆమె కాపురానికివచ్చాక గడిచిన పదిసంవత్సరాలలోనూ సత్యనారాయణకు యింతకోపంరావడం జానకమ్మ ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఆ కోపం యికముందుకూడా యిలాగే ఉండిపోతుందేమో అని భయపడి దుఃఖం ఆగక ఏడ్చింది.

అప్పుడే ఆటలు ఆడుకుని యింటికివచ్చిన కృష్ణుడు, తల్లిఏడుస్తూ కొంగుతో కన్నీరు తుడుచుకోడం చూశాడు. ఆమె కన్నీరు అతనిలో ప్రేమనుప్పొంగజేసింది.

"అమ్మా! ఎందుకే ఏడుస్తున్నావు!" అంటూ కృష్ణుడు తల్లిఒడిలోకూర్చుని అనునయించాడు.

తొమ్మిదేండ్ల కుర్రవాడు కృష్ణుడు తన దగ్గరకువచ్చి అనునయిస్తూంటే, ఎందుకో ఆమెకు దుఃఖం పొంగిపొరలింది. వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది. దుఃఖం దిగమింగుకుని మొండిగా సంచరించేవాళ్ళని ఎవరైనా ఓదారిస్తే సముద్రపు కెరటంలా ఒక్కసారి ఉబికి వస్తుంది. దుఃఖం.

జ్వరంతో మంచం మీద పడుకున్న విమల "అమ్మా! నాన్న ఎప్పుడు వస్తారే! మంచిబొమ్మలు తెస్తానన్నారే నాకు" అంటూ తల్లినడిగింది.

కృష్ణుడికి తండ్రి జ్ఞాపకం వచ్చాడు. "అమ్మా! నాన్న నెల్లాళ్ళనుంచి ఎందుకు రావటం లేదే యింటికి" అని అమాయకంగా ప్రశ్నించాడు.

ఏదో కారణం కొడుక్కు చెప్పవలసిన బాధ్యత జానకమ్మ మీదపడింది. అసలు సంగతి చెప్పదలచక పోయినా, దానికి సంబంధించిన మాటలు మాత్రం అప్రయత్నంగా ఆమె నోట వచ్చేశాయి సమాధానంగా.

"మీ నాన్నకు నామీద కోపం వచ్చిందిరా."

"ఎందుకే?"

ఈ మాటకు ఏం సమాధానం యివ్వాలో జానకమ్మకు తెలియలేదు. ఆపుకుందామన్నా దుఃఖం ఆగక బలవంతాన పైకి పెల్లుబికింది. తల్లి ఏడుపుచూసి కృష్ణుని కడుపు తరుక్కుపోయింది.

"ఎందుకే అమ్మా అలా ఏడుస్తావు? నేను వెళ్ళి నాన్నగారిని తీసుకువస్తానే".

కొడుకు మాటలు విని ఒక్కసారి జానకమ్మ అతని ముఖంలోకి చూసింది. ఆమెకు మెదడులో ఏదో గబుక్కున ఆలోచన తట్టింది. కాని ఆమెకు భయం వేసింది. కొడుకు ఒక్కడూ ప్రయాణం చేసి తండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళగలడా?

అయినా కొద్దిరోజులు ఓపికపడితే సత్యనారాయణ తిరిగి రావచ్చునే ఆశతో, ఆ విషయం ప్రక్కకు నెట్టింది ఆమె.

మరో పదిహేనురోజులు గడిచినా సత్యనారాయణ యింటికిరాలేదు. అతను యిల్లు విడిచి వెళ్ళినప్పుడు యిచ్చిన అరవై రూపాయిలు ఖర్చయిపోయి అప్పుడే రెండువారాలు గడిచాయి. పైగా అప్పులు పెరిగిపోయాయి ఆ వూరిలో.

సత్యనారాయణ పుట్టి పెరిగిన ఊరు అవడంవల్ల, ఆయనకున్న పరపతి యింతకాలం జానకమ్మ ఉపయోగించుకుని కృష్ణుడిచేత యింట్లోకి కావలసిన దినవెచ్చాలు అప్పు చేసి తెచ్చుకుంటోంది. పాలు, చాకలి, పెరుగువాళ్లుమామూలుగా వతనుగాపోస్తున్నా, నెలాఖరున డబ్బు ముట్టకపోవడంవల్ల రోజూ యింటికివచ్చి అడిగి, కసురుకుని మరీ వెళ్ళిపోతున్నారు. బియ్యం యిచ్చే వీరన్న నాల్గోసారిరావడమైంది. "ఏమండీ! డబ్బు యివ్వరా? బాబుగారు ఎప్పుడు వస్తారు!" అని పణిగాడు దినదినగండంగా బ్రతికే యింట్లో దాసీది నెలాఖరున రావలసిన నాల్గురూపాయిలు ముట్టకపోయేటప్పటికి కటకటలాడిపోతూంది. జానకమ్మను బెదిరించిందికూడా, పని మానేస్తానని. కోమటిసత్తెయ్య పద్దుబుక్కు పుచ్చుకుని పదిసార్లు ప్రత్యక్షమైయాడు.

పొరుగింటి రహస్యాలు భేదించి తెలుసుకుంటే గాని ఉబుసుపోని అమ్మలక్కలు, సత్యనారాయణ నెలాపదిహేను రోజులు యింటికి రాకపోవడంవల్ల సంగతి ఏమిటని గుసగుసలాడుకున్నారు. కారణం ఏమీ కనిపించక, జానకమ్మను వదిలేసి ఉంటాడనీ, ఏ ముండలతో లేచిపోయాడనీ నోటికివచ్చినరీతిగా అపవాదులు ప్రచారం చేశారు.

ఇవన్నీ జానకమ్మ వినిబడ్డాయి. ఆ మాటలు విని సహించలేక కుళ్ళి కుమిలి ఏడ్చింది. యింక ఎలాగైనా కృష్ణుడిని తండ్రిదగ్గరకు పంపి యింటికి రమ్మందామనుకుంది. దారి ఖర్చులకు ఏమిస్తుంది? చేతిలో ఒక్క పావలామాత్రం ఉంది. ప్రక్కయింటివారిని అప్పు అడుగుదామంటే, తన భర్త విషయము మొట్టమొదట ప్రశ్నిస్తారు. ఆమెకు తల తీసినట్లవుతుంది. జానకమ్మకు ఏమీతోచక దిగులుగా ఒకమూల కూర్చుని ఏడుస్తోంది.

కృష్ణుడు తల్లి దిగాలు ముఖం, దుఃఖం చూసి ఆమె దగ్గరకు వచ్చాడు.

"ఎందుకే అలా వున్నావు అమ్మా! నేను వెళ్ళి నాన్నగారిని తీసుకువస్తాను. డబ్బు యివ్వవే" అన్నాడు.

ఉబికివచ్చే దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుంది జానకమ్మ.

"అయితే వెడతావా కృష్ణా?"

"వెడతానమ్మా."

"ఎలాగ వెళ్ళాలో తెలుసా!"

"బజారులో బస్సుందికదే! అది ఎక్కితే వెళ్ళిపోతాను."

ఇప్పటివరకు ఎన్నడూ కృష్ణుడు ఒంటరిగా ప్రయాణంచేసి ఎరగడు, అందులో ముప్ఫదిమైళ్ల దూరంలో ఉన్న కోటిఫలి ఎలా వెళ్ళాలో ఏం తెలుస్తుందో! బజారులో బస్సుస్టాండు దగ్గర "కోటిఫలి" అని వ్రాసివున్న బస్సు చూసి, అది ఎక్కితే కోటిఫలి వెళ్ళిపోవచ్చని అతని ఉద్దేశ్యం. పైగా తండ్రి కోటిఫలి వెడుతూ ఆ బస్సు ఎక్కడం రెండుసార్లు చూశాడు కృష్ణుడు.

కొడుకు ఊహ గ్రహించి జానకమ్మ నవ్వింది. అతని ఊహాలలోతు కనుక్కుందామని మళ్ళీ ప్రశ్నించింది జానకమ్మ.

"మరి కోటిఫలి బస్సుఎక్కి వెడతావనుకో! తర్వాత నాన్నగారు ఎక్కడ ఉన్నారో ఎలా కనుక్కుంటావురా."

"ఏముందీ! యినస్పెక్టరు సత్యనారాయణగారు ఎక్కడున్నారని అడిగితే, ఎవరైనా చెబుతారమ్మా! నోట్లో నాలిక ఉంటే అన్నీ చేయవచ్చు."

కృష్ణుడి మాటల అమాయకత్వంలోని ధైర్యం జానకమ్మకు సేద తీర్చింది. కాని చేతిలో ఒక్క పావలా మాత్రం ఉంది. బస్సుకైతే రూపాయిన్నర కావాలి. పడవకైతే మూడణాలతో వెళ్ళవచ్చు. ప్రక్కయింటి అమ్మలక్కలను అప్పు అడగడం యిష్టం లేక, కొడుకు చేతిలో పావలా పెట్టింది జానకమ్మ.

"సాయంత్రం ఆరుగంటలకు కాలవ ఒడ్డుకు కోటిఫలివెళ్లే పడవ వస్తుంది. అది ఎక్కితే తెల్లవారేసరికి కోటిఫలి వెళ్ళవచ్చు. నాన్నగారిని కలుసుకుని యింటికి నేను రమ్మన్నానని చెప్పు." అంది జానకమ్మ, కృష్ణుడిని ఒంటరిగా ప్రయాణం చేయిస్తున్నాననే దిగులుతో. అది తప్ప మరోమార్గం కనిపించలేదు ఆమెకు.

"నీకంత బెంగ ఎందుకే, నేను వెళ్ళివస్తాగా" కృష్ణుడిచ్చే అమాయక వాగ్దానం నవ్వుతూ అందుకుంది.

కంచంలో పెట్టిన అన్నం తిన్నాడు కృష్ణుడు. యింటిలో ఉన్న పాతసంచీలో రెండు లాగులు రెండుచొక్కాలు వేసి కృష్ణుడి చేతికిచ్చింది జానకమ్మ.

సంచీ అందుకుని 'వెళ్ళివస్తానే అమ్మా' అన్నాడు కృష్ణుడు.

"ఎక్కడికి అన్నయ్యా" అంది విమల వీధిలోంచి వస్తూ. పిల్ల "ఎక్కడికి" అని వేసినప్రశ్న కృష్ణుడి ప్రయాణానికి అపశకునమేమో అని భయపడింది జానకమ్మ. కాని అమాయకపు చిన్ని ఆడపిల్ల నవ్వుతూ ఎదురుగా రావడం మంచిశకునం కావచ్చని తర్వాత ధైర్యం తెచ్చుకుంది ఆవిడ.

"మీ నాన్నగారిప్పుడు ఎక్కడుంటున్నారు?" "కోటిఫలిలో" అన్నాడు ధీమాగా కృష్ణుడు ఆ ముసలాయనమాటల్లోని అంతరార్థం తెలియకపోయినా.

"నాన్న దగ్గరికి" అన్నాడు కృష్ణుడు చెల్లెలితో.

"అమ్మా! నేనూ వెడతానే" అంటూ మారాము చేసింది విమల.

"తప్పు! అన్నయ్యవెళ్లి నాన్నను తీసుకవస్తాడు. అందాక మనం యిద్దరం ఇక్కడే వుందాం. మంచికథలు చెబుతాను." అంది జానకమ్మ.

"నువ్వు ఎప్పుడూ యింతే. ఎక్కడికీ పంపవు." అంటూ మూతిముడుచుకుని యింట్లోకి పోయింది విమల.

కృష్ణుడు నవ్వుతూనుంచున్నాడు, తల్లి అనుజ్ఞకోసం.

రాయబారి

"మరి నాన్నగారు కనిపించకపోతే, మళ్ళీ యింటికి ఎలా రాగలవురా" అంటూ దిగులుగా మళ్ళీ అడిగింది జానకమ్మ. తాను యిచ్చిన పావలా ఒక్క పడవఖర్చుకు సరిపోతుంది.

"నువ్వేం భయపడకమ్మా! నేను వెళ్ళివెళ్ళాగో లాగ నాన్నగారిని తీసుకువస్తాగా." అంటూ నవ్వుతూ గబగబ వీధిలోకి అడుగులు వేశాడు కృష్ణుడు. కంటికి కనిపించేదాక జానకమ్మ కొడుకుకేసి చూస్తూ గుమ్మంలో నిలబడిపోయింది.

* * *

తల్లియిచ్చిన బట్టలసంచీ బుజాన తగిలించుకుని, కాలవరోడ్డు పట్టాడు కృష్ణుడు. అప్పుడప్పుడు కాలవకు నాన్నతో అమ్మతో స్నానాలకు వెళ్ళేవాడు. అందుచేత ఆరోడ్డు పూర్తిగా జ్ఞాపకం.

మైలుదూరం నడిచి, కాలవస్నానాల రేవు దగ్గర చేరాడు కృష్ణుడు. అప్పుడే సూర్యుడు అస్తమిస్తున్నాడు. ఫర్లాంగు దూరంలో ప్రయాణీకులను కాలవ రెండు గట్టుకు చేరుస్తున్నా డొకడు దోనెలో. కాలవ రెండువైపులా ఉన్న ఈతచెట్లు రివ్వున వీచేగాలికి తలలాడిస్తున్నాయి.

ఎవరో ఒక అపరిచితుడు, ముసలాయన చుట్ట కాల్చుకుంటూ, ఆదారిని పోతూంటే కృష్ణుడు పలకరించాడు.

"ఏమండీ! కోటిఫలికి వెళ్ళే పడవలు యిక్కడికే వస్తాయాండి?"

"ఆఁ"

"ఎన్ని గంటలకు వస్తాయో మీకు తెలుసా."

"ఒక అర గంటలో రావచ్చు"

అంటూ నోట్లోంచి ఆయన చుట్ట తీసి, తుపుక్కున ఉమ్మేసి, తిరిగి నోట్లో చుట్ట పెట్టుకుంటూ పరకాయించి చూశాడు కృష్ణుణ్ణి.

"ఎవ రబ్బాయివి బాబూ"

"సత్యనారాయణగారి అబ్బాయిని."

"అలాగా!...అయితే మీ నాన్న గారిప్పుడు ఎక్కడుంటున్నారు."

"కోటిఫలింలో ఉంటున్నారు"అన్నాడు ధీమాగా కృష్ణుడు. ఆ ముసలాయన మాటల్లోని అంతరార్థం తెలియకపోయినా.

"హిహిహి: అలాగా" అనుకుంటూ ఆ ముసలాయన వెళ్ళిపోయాడు.

కృష్ణుడు అదే పడవల రేవని నిశ్చయించుకున్నాడు. మరోక్షణం ప్రక్కకి చూడగానే ఆమడదూరంలో ఒక పడవ కనిపించింది. ముగ్గురు మనుష్యులు త్రాడుపడవకు కట్టి గట్టుమీద నడుస్తూ లాగడం చూశాడు. నిండుకాలవ నీటిలో తెరచాప విప్పుకొని అందంగా మందయానం చేస్తూన్న ఆ పడవ ఒయ్యారా లొలికిస్తూ రెక్కలు విప్పుకు నడిచే హంసలా ఉంది.

పడవ రేవుచేరింది. గట్టుమీదనుంచి పడవ లాగేవాళ్ళు తాడు చుట్టి దానిలోపల విసిరేరు.

లావుగా బొద్దుగా, నల్లగా గిరజాలు వేలాడేసుకొని చెవులకు వెండికమ్మలు తగిలించుకుని పడవ తెడ్డుతో బయటనుంచున్న మనిషి కృష్ణుడిని పలకరించాడు.

"ఏవూ రెడతావయ్యా!"

"కోటిఫలి!"

"ఎక్కు ఎక్కు" అంటూ పళుక్కుమని కర్ర విరిచినట్లు అని ఊరుకున్నాడు ఆ పడవ ఆసామీ.

"టిక్కెట్టెంత?"

"మూడు అణాలు."

"ఎంతసేపట్లో బయలుదేరుతుంది."

"అదేపోతుంది ఎక్కవయ్యా" అంటూ కసిరాడు ఆ పడవపెద్ద.

కృష్ణుడు పడవ ఎక్కాడు. నిమ్మకాయలు నిలబడకలిగే ఆ పడవ ఆసామీ పెద్ద మీసాలు, చింతనిప్పుల్లాంటి ఎర్రటి కళ్ళు చూసి, వీళ్లు దొంగలేమో అని లోపలభయపడ్డాడు కృష్ణుడు. పడవ లోపలికి వెళ్ళగానే ఒకముప్ఫయి ఏండ్ల వితంతువు, ఒక పదేళ్ళ కుర్రాడు, కాలువా కప్పుకుని శ్రోత్రియంగా కనపడుతున్న ఒక మధ్య వయస్సు శాస్త్రిల్లుగారు కనిపించారు.

"పిన్నిగారూ యీ పడవ కోటిఫలి వెడుతుంది కదాండి" అని వరుసకలిపి, చనువు చేసుకుంటూ ఆ వితంతువును పలకరించాడు కృష్ణుడు.

"వెడుతుంది బాబూ"

కృష్ణుడి మనస్సు స్థిమితపడింది.

"ఆ అబ్బాయి మీ కొడుకాండి"

"కరిచేస్తా. నీకెందుకు నా గొడవ" అరుస్తూ ఆ కుర్రాడు కొంప్రడించి, కృష్ణుడివైపు చురచురా చూశాడు.

ఈ లోపుగా వితంతువు అడ్డుకుంది. "వాడికి మతిలేదు నాయనా, ఏమీ పలకరించకు." అది వినగానే ఆ కుర్రాడు చర్రునలేచి "నాకు మతిలేదూ" అంటూ ఆ వితంతువును కొట్టబోయాడు. ఎదురుగా ఉన్న శాస్త్రిగారు ఆ కుర్రాడిని పట్టుకుని బెదిరించి మూల కూర్చోబెట్టారు. ఒక నిట్టూర్పు విడిచి 'కర్మ' అంటూ చేతిలో రుద్రాక్షమాల త్రిప్పడం మొదలుపెట్టారు ఏదో జపిస్తూ.

కృష్ణుడు యింక వాళ్లతో మాట్లాడలేదు. పడవ కదిలింది. పడవ నడుస్తూన్నంతసేపు అతనికి భయమే; మధ్యలో యీ పిచ్చి కుర్రాడు లేచి పీక నొక్కుతాడేమోఅని. నల్లగా దొంగల్లా కనిపించే పడవవాళ్ళు తన సంచీ దొంగిలిస్తారేమో అని ఒళ్ళో దాన్ని గట్టిగా పట్టుకుని ముడుచుకు కూర్చున్నాడు.

పడవనడుస్తోంది. చుట్టూ నిశీధం. పడవ ముందుకట్టిన హరికేన్ లాంతరు వెల్గులు మాత్రం కాలవనీటిలో పడి, బంగారు రంగుతో పడవ రహదారినీటిమీద మలిచినట్లయింది.

తన జీవితంలో మొట్టమొదటి ప్రయాణం అది కృష్ణుడికి. పడవకున్న అద్దాల కిటికీ ద్వారా బయటికి చూశాడు. ఆ నిశీధంలో చెట్లు గుబురు గుబురుగా కనిపించాయి. ఆకాశంలో చుక్కలు మిల మిలా మెరుస్తున్నాయి చూస్తున్న కొలదీ, తనుచూడవలసిన విశాలప్రపంచం యింకా ఎంతో వుందనిపించింది.

ఒకలాకు వద్ద పడవ ఆగింది. లాకు తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. లాకులో పాతాళంలో ఉన్నట్లుంది. పడవ పడవ ఆసామీలు చుట్టపొగ గుప్పుగుప్పున వదులుతున్నారు. పాతాళంలో ఉన్న పడవ క్రమక్రమంగా పైకి తేలడం మొదలెట్టింది. అది ఎంతో చిత్రంగా ఉంది కృష్ణుడికి. లాకులులోంచి బయటికి వచ్చాక ఆపడవని ఆరాత్రికి అక్కడ కట్టేశాడు; దారిలో ముందు దోపిడి దొంగల గొడవ ఎక్కువగా ఉందని.

రాత్రి లాకులవద్ద ఆగిపోవడంవల్ల, తెల్లవారగానే కోటిఫలి చేరవలసిన పడవ, మధ్యాహ్నం పదకొండుగంటలకు చేరింది.

కృష్ణుడు పడవదిగి ఊళ్ళోకి నడిచాడు.

మేనేజరు:—పర్మిషన్ లేందే లోపలకి రాకూడదని తెలియదూ?

అతడు:—తెలుసు నండి

మేనేజరు: — మరయితే ఎందుకు వచ్చినట్లు?

అతడు: — తమ పర్మిషన్ కోసమే నండి.

శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యం, (భీమవరం)

ఎండ మిటమిటలాడుతూంది. దారిలో రైతు ఒకడు కర్రపుచ్చుకుని పోతూంటే "యినస్పెక్టరు సత్యనారాయణ గారెక్కడుంటారో తెలుసా" అని అడిగాడు. "ఏ యినస్పెక్టరయ్యా" అంటూ సాగిపోయాడు రైతు.

కృష్ణుడికి ఒక ఆలోచన తట్టింది. తండ్రి ఆఫీసు కనుక్కుంటే యింటికి ఎవరో ఒకరు అక్కడినుంచి దారి చూపిస్తారని, ఆశ కలిగింది. రెండడుగులు వేయగానే పోస్టు బంట్రోతు ఎదురయ్యాడు. అతన్ని అడిగాడు యినస్పెక్టరుగారి ఆఫీసు ఎక్కడని.

"ఏ యినస్పెక్టరు, పోలీసా? రెవిన్యూ? కోపరేటివ్? ఎవరు?"

సౌందర్యమునకు ఆధారము మీ చర్మము

మీ ముఖ సౌందర్యమును కాపాడుకొనండి

వేడిమి మరియు చలి, తేమ మరియు పొడిదనము, ఎండ మరియు దుమ్ము...ఇండియాలో వీటినుండి మీ చర్మమును కాపాడుకొనవలెను. విపరీత శీతోష్ణ స్థితులనుండి మీ ముఖ సౌందర్యమును కాపాడుటకై హిమాలయా బుకే స్నో ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడినది. మీ చర్మమును మృదువుగాను, స్వచ్ఛముగాను నుంచేటందుకై దానిని ప్రతిదినము వాడండి. పొడరును రాసుకొనుటకు ముందర దానిని వాడుటకు మీరు మిక్కిలి ఇష్టపడుతారు. దాని సువాసనను మీరు మెచ్చుకొంటారు.

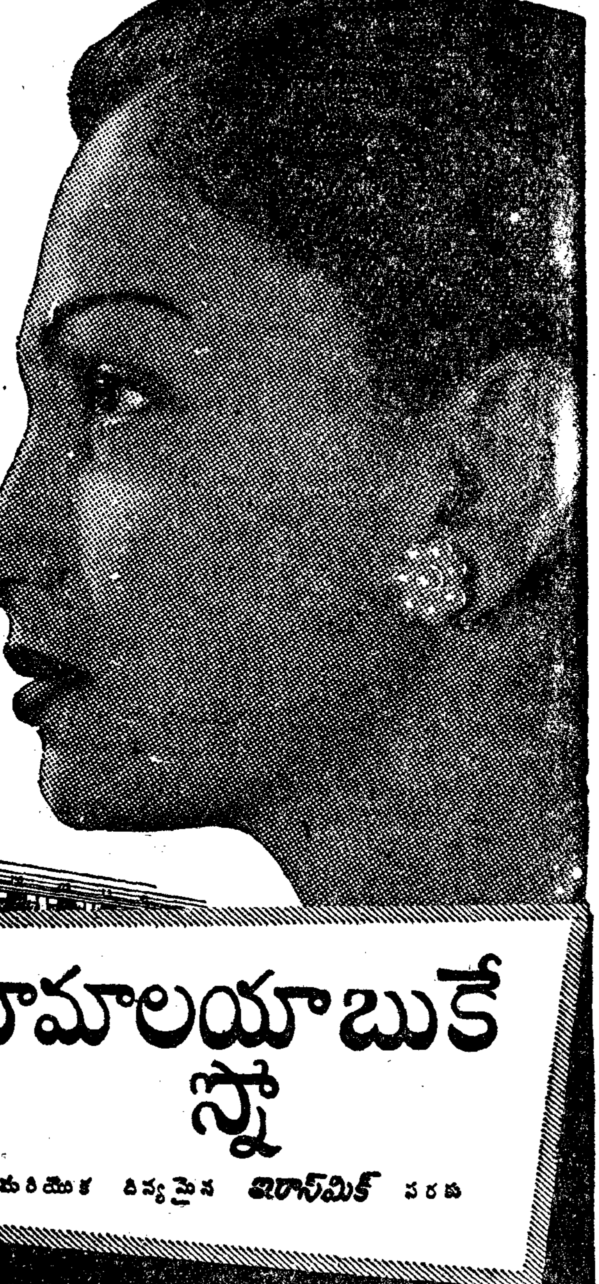

HBS. 9-X52 TL

ఎరాస్మిక్ కంపెని లిమిటెడ్, లండన్ వారి తరపున ఇండియాలో తయారుచేయబడినది

రవి సోప్

మీ ముఖ వర్చస్సును కాపాడి విలాసమును పెంపొందించును

సోల్ ఏజంట్లు :

దిన్యూస్టార్ & కో

తండియార్పేట : మద్రాసు-21

నారసింహ లేహ్యము

బంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిర్వీర్యత, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టమును హరించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

20 తు॥ డబ్బి రు. 8-4-0 పోస్టేజి 12 అ.

పి. సి. ఏ. & కంపెని. "ఆయుర్వేదసమాజం"

పెరిదేపి- నెల్లూరు జిల్లా.

అమృతమువంటి

అనంగప్రభాయాకుతి

సుందరమైన యౌవ్వనానికి. ప్రకాశవంతమైన తేజస్సుకు. ఉత్తమమైనది. ధాతువును గట్టిపరచి వృద్ధిచేయును బలహీనతచెందిన నరములకు శక్తినీ, పటుత్వమును చేకూర్చును. సుఖమైన దాంపత్యజీవితమునకు ఉత్తరవాదముగలసంజీవి.

30 మాత్రలు రు. 10, 15 మాత్రలు రు. 5.

మదన మంజరి ఫార్మసీ

184, బైరాగిబాదు రోడ్డు, మద్రాసు.

బెజవాడ-శ్రీనివాస మెడికల్‌స్టోర్సు, పార్కురోడ్డు

రాజమండ్రి- ఈశ్వరదాస్ & కో. మెయిన్‌రోడు

నెల్లూరు: ఆర్యన్ ఫార్మసీ-ట్రంకురోడు

ఇతర కేంద్రాల్లో ఏజెంట్లు కావాలి

రత్నపురుషవేషం

సువర్ణము, క్యాల్షియముల కలిపి తయారుచేయబడినది. శుక్లనష్టము, గుండెదడ, నరముల బలహీనము అతిమూత్రము మొ॥ మేహ వ్యాధులను హరించును బలమును. కాంతిని, ధాతుపుష్టిని, యిచ్చును అనేక యోగ్యతా పత్రాలు కలవు. డబ్బా రు. 3-12-0 వి. పి. రు. 1-0-0.

ఇండియన్ మెడిసన్ హౌస్,

లక్ష్మీటాకీసు రోడ్డు - విజయవాడ-2.

★ రాయబారి ★

"సత్యనారాయణగారు"

పోస్టుబంట్రోతుకు అర్థమైంది ఆఫీసుకు దారి చూపించాడు

ఆఫీసు గుమ్మంలో చేరగానే, ఎదురు గదిలో, ముగ్గురు గుమాస్తాలు, కాగితాలు బరబరా, చెమట్లు కార్చుకుంటూ గీసేస్తున్నారు. వాళ్లని అడిగాడు కృష్ణుడు "సత్యనారాయణగారున్నారా" అని.

'ఎందుకు' అన్నా డొక ముసలిగుమాస్తా. కళ్ళజోడు జాగ్రత్తగా పైకి ఎత్తిచూస్తూ.

'మానాన్నగారు ఆయన' అన్నాడు కృష్ణుడు. ఆ ముసలిగుమాస్తా ఒక్క గెంతువేసి లేచాడు.

"రండి రండి అబ్బాయిగారూ లోపలికి రండి." అంటూ ఆఫీసు గదిలోంచి వరండాలోకి తీసుకు వెళ్ళాడు. అడుగులకు మడుగులొత్తుతూ ముందు నడిచే ఆ ముసలి గుమాస్తా వైపంచూస్తే, తనకు రాచమర్యాదలు జరుపుతున్నట్లనిపించింది. కృష్ణుడు పొంగిపోయాడు, తన తండ్రి చాలా గొప్ప ఉద్యోగి అని. వెనక ఉన్న గుమాస్తాలు 'ఇనస్పెక్టరుగారి అబ్బాయిట్రా' అంటూ నోరు ఆవలించారు.

ఆఫీసుగది దాటి లోపల వరండాలో కాలుపెడుతూ "మీ అబ్బాయి గారొచ్చారండి" అన్నాడు ఆ ముసలిగుమాస్తా.

"రమ్మను లోపలికి" అన్నాడు సత్యనారాయణ విసుగ్గా, గుమాస్తా అన్న ముక్క అంతా స్పష్టంగా వినిపించుకోకుండానే.

వరండాలో అడుగుపెట్టగానే పదిమంది జనం గుండ్రంగా కూర్చుని, ఎదురుగా రూపాయలు ఖంగుమనిపిస్తూ, ఎర్రటి చింత నిప్పుల్లాంటి కళ్ళతో తీవ్రంగా ఒకరి నొకరు చూసుకుంటూ పేకముక్కలు సర్దుకుంటున్నారు. అసలు కృష్ణుడిని చూసే తీరిక లేనట్టున్నారు ఆజనం.

"నాన్నా" నాన్నా "అన్నాడు కృష్ణుడు భయంతో.

సత్యనారాయణ తల పైకెత్తిచూశాడు. మోకాలు దాకా చిన్న నల్లనిక్కరు తొడుక్కుని, మాసిపోయిన తెల్ల చొక్కాతో, బుజానికి సంచీ తగిలించుకుని, చెల్లా చెదరి ఎగిరే ముంగురులతో, చెప్పులులేని పాదాలతో, ఎండ దెబ్బకు నీరసిల్లిన గొంతుకతో ఎదురుగా నిలుచున్న కృష్ణుణ్ణి చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు సత్యనారాయణ. ముప్ఫైమైళ్ళ దూరంనుంచి ఎలా వచ్చాడో, ఎందుకు వచ్చాడో, అర్థం కాలేదు ఆయనకు

"ఏరా! యిదేనా రావటం! యింటి దగ్గర అంతా కులాసాగా ఉన్నారా" అన్నాడు సత్యనారాయణ కంగారుగా.

"అంతా బాగున్నారు నాన్నా" అంటూ సంచీ బుజాన్నుంచి తీసి, గబగబా వెళ్ళి తండ్రిప్రక్కన కూర్చున్నాడు కృష్ణుడు. నెలా పదిహేనురోజుల తర్వాత కొడుకును చూసిన సత్యనారాయణకు పుత్రవాత్సల్యం ఉప్పొంగింది. ఐదు నిమిషాలలో పేకాట ముగించి లేచారు. ప్రక్కనున్న స్నేహిత బృందం "యితను మీ అబ్బాయి ఏమిటోయి? "ఏం చదువుతున్నావు? అబ్బో! ఇంతదూరం ఒంటరిగా ప్రయాణం చేసి వచ్చావన్నమాట" అంటూ ప్రశ్నలవర్షం కురిపించారు. "మరి మావాడంటే ఏమను కున్నారు" అంటూ సత్యనారాయణ కొడుకు చదువు, తెలివితేటలు గురించి గర్వంగా సమాధానం యిచ్చేడు. కృష్ణుడు తీవిగా నవ్వేడు, తను గొప్పవాడన్నట్లు అందరూ పొగడుతూంటే.

ఇంటికి తీసుకువెళ్లేడు తండ్రి. చేతివేళ్లు పట్టుకుని నడుస్తూ "నాన్నా యిది మీ ఆఫీసా" అని అడిగాడు కృష్ణుడు.

"అవును."

"మరి! ఆఫీసులో పేకాడుతారా?"

"ఏడిశావు! ఆ గొడవ నీకెందుకు?"

"అదికాదు నాన్నా అందరూ మరి కాగితాలు వ్రాస్తారు కదూ!"

"అవును మనకు ముగ్గురు గుమాస్తాలున్నారుకదూ, అంతపనీ వాళ్లే చేసేస్తారు."

కృష్ణుడు ఇంక మాట్లాడలేదు ఆ విషయం గురించి. యింటికి వెళ్లాక స్నానం చేసి దుస్తులు మార్చుకున్నాడు. కృష్ణుడు ఎందుకు వచ్చాడో తెలుసుకునే ఆలోచనలో నిమగ్నుడైన సత్యనారాయణ తేరుకున్నాడు. కృష్ణుడు దుస్తులుమార్చుకురాగానే ఇద్దరూ హోటలువైపు నడిచారు.

తాటాకులతో కట్టిన ఆహోటలు ముందు భాగం అందంగా మేజా బల్లలతో నిండి ఉంది. లోపల గదిలో మేజా బల్లమీద భోజనాలు వడ్డించారు. వడ్డించే మనిషి "మీ అబ్బాయిగారాండి" అంటూ కృష్ణుడి వైపు చూశాడు. అవునన్నట్లు నవ్వాడు సత్యనారాయణ. "అలాగాండి" అంటూ అతను యింకా రెండుసార్లు అన్ని వంటకాలు ఎక్కువచేస్తూ అతి మర్యాదగా భోజనం పెట్టాడు.

"అమ్మ నిన్ను ఎందుకు పంపిందిరా" అన్నాడు సత్యనారాయణ భోజనాలయి పోక, యింటికి వస్తూంటే.

"నీకోసం బెంగపెట్టుకుంది నాన్నా. అస్తమానూ ఒక మూల కూర్చుని ఏడుస్తూంది."

కృష్ణుడి మాటలు వినేటప్పటికి కోపంతో కఠినమయిన అతని హృదయం కరిగింది.

"పైగా యింట్లో డబ్బులేదు. బియ్యం పీరన్న, పాలసూరమ్మ, దాసీది, కోట్టువాడు, అస్తమానూ బాకీలు యిమ్మని పీక్కుతింటున్నారు నాన్నా. యిన్నాళ్లి నువ్వు యింటికివస్తావేమో అని చూసింది. నువ్వు రాలేదు అందుచేత చేతిలో మిగిలిన పావలా యిచ్చి నన్ను యిలా పడవ మీద పంపించింది"

"పాపం! ఏం యిబ్బంది పడ్డారో యిన్నాళ్ళు" అనుకున్నాడు సత్యనారాయణ. ఇంతకీ ఒక చిన్న విషయంపై తాను అన్యాయంగా జానకమ్మను బాధపెట్టానని నొచ్చుకున్నాడు....

ఆరోజు, ఆఫీసు పనిమీద తిరిగి తిరిగి రాత్రి యింటికివచ్చాడు సత్యనారాయణ, గుమ్మంలో నుంచుని ఎప్పుడూ నవ్వుతూ ఆహ్వానించే జానకమ్మ ఆ వేళమూతి ముడుచుకునిఅని కూర్చుంది.వి స్తట్లో అన్నం పెట్టి అడిగింది.

"రెండెకరాల భూమి అమ్మేశారుట కదూ!"

"ఎవరు చెప్పారు"

"ఎవరో చెప్పడమేమిటి ఊరంతా అనుకుంటూంటే"

"ఈ ఆడముండలకు మరో పనిలేదు."

"అబద్ధా లాడ్డ మెందుకు?"

"ఎవరు?"

"మీరే... పిల్లలు ఎదుగుతున్నారు. బోలెడు ఖర్చు ముందువుంది. యిలా భూములు అమ్ముకుంటూంటే సంసారం బాగుపడినట్లే"

"చాల్లే నువ్వు నాకేమీ సలహా లివ్వనక్కర్లేదు"

"యిల్లాగే అంటూండండి, చివరికి ఆస్తి అంతా తగులడ్డాక పిల్లలు ముష్టి ఎత్తుకునేదాకా తెలిసిరాదు"

"చాల్లే! నోరుముయ్యి"

"ఆ పేకాట మానకూడదూ, మీ కోదండం పెడతాను" రుస రుసలాడింది జానకమ్మ.

సత్యనారాయణ కోపం ఆగలేదు. కంచి కంచంలోని అన్నం గిరవాటేసి, ఘోళ్ళున జానకమ్మ దవడ మీద కొట్టాడు. జానకమ్మ గుడ్లనీళ్ళు కుక్కుకుంటూ ఏడ్చింది. జేబులో ఉన్న రూపాయినోట్లు ఆమె మీద విసిరేసి, తక్షణం పంచి, కోటు తొడుక్కుని సైకిలు తీసుకుని, అర్ధరాత్రి కోటిఫలి వచ్చేశాడు.

జరిగిన సంగతి కంటి ముందు తిరిగింది. తప్పెవరిది? సత్యనారాయణ ప్రశ్నించుకుని పశ్చాత్తాప పడ్డాడు. భూమి అమ్మినమాట వాస్తవమే. డబ్బు అరువుపెట్టి పేకాట ఆడాడు. ప్రతీసారి ఓడిపోయాడు. మూడు వేలు బాకీపడ్డాడు. ఒకరోజు పేకాట ఆడుతూంటే స్నేహితులందరూ నానామాటలు అన్నారు. "ఎంతకాలం యిలా అరువుమీద పేకాడతావు. అడబ్బులే యివ్వకపోతే మాట దక్కదు"ని. సత్యనారాయణకు ఉక్రోషం ఉడుకుమోతుతనం వచ్చి, భూమి అమ్మేసి, బాకీలు తీర్చగా, మిగిలిన డబ్బు ఆరోజు రాత్రి జానకమ్మపై విసిరేశాడు.

తను భూమి అమ్మిన సంగతి జానకమ్మకు తెలియకూడదనుకున్నాడు. తెలిసినందుకు చాలా కోపం వచ్చింది. ఆమె రెట్టించి

(56 వ పేజీ చూడండి)

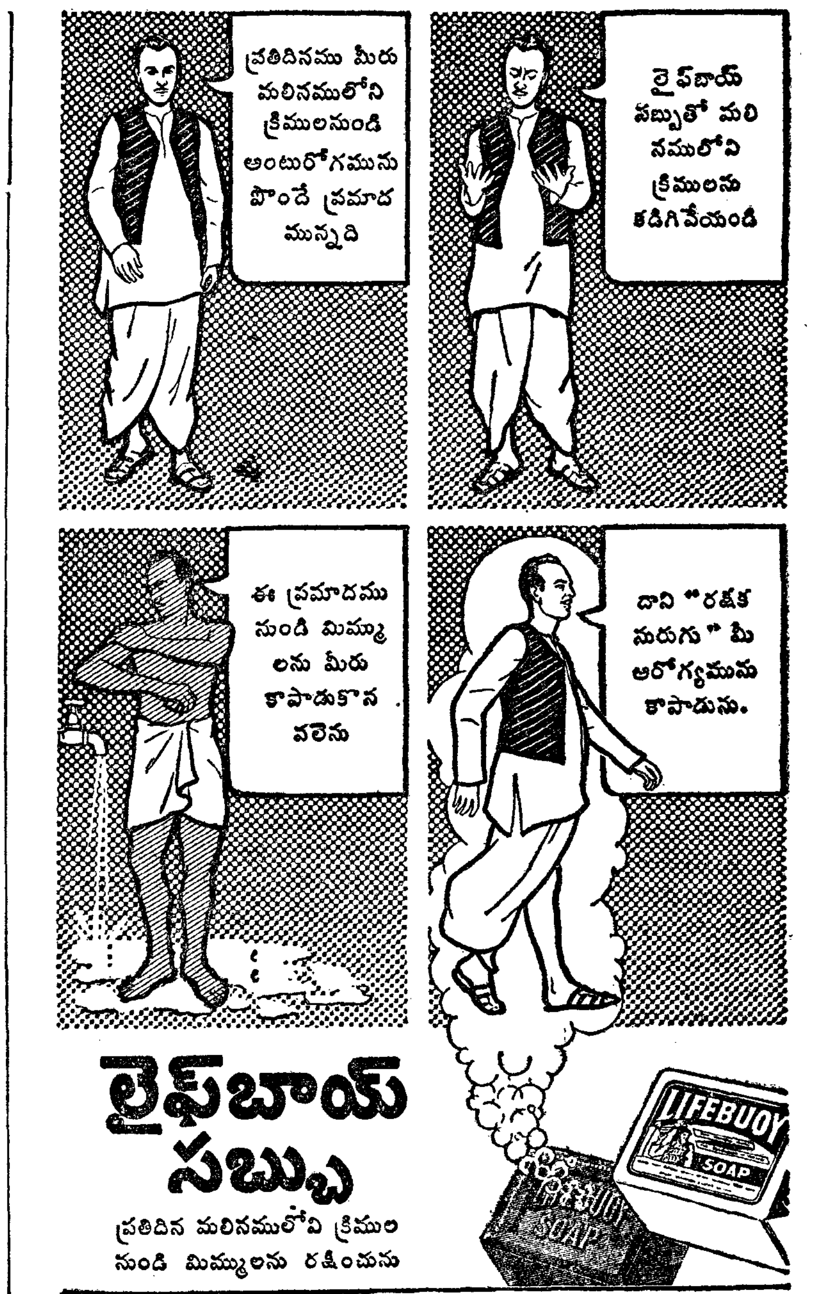

L. 231-50 TL.

(17-వ పేజీ తరువాయి)

అడుగుతూంటే ఒళ్ళుమండింది. అందు చేత ఆమె చెంప ఛెడేలుమంది.

కొడుకు చదువుకోసం, ఉన్న ఊరని, సంసారం అక్కడే ఉంచేసి తను కోటి ఫలిలో హోటల్లో తింటూ కాలం గడుపుతున్నాడు సత్యనారాయణ. జానకమ్మ వ్రాసిన ఉత్తరాలు కోపంకొద్దీ చదవనైనా లేదు. మళ్ళీ పేకాట ధోరణిలోపడి యింటి సంగతి తలపెట్టనేలేదు.

"నాన్నా! యింటికి రమ్మంది అమ్మ నిన్ను. చెల్లాయికి యీమధ్య చాలా జ్వరం వచ్చింది. నీకోసం రోజూ పలవరిస్తోంది."

కృష్ణుడి అమాయక ప్రాధేయత చూసి, ఆయన కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. ఏడుస్తున్న జానకమ్మ ఎదురుగా కనిపించినట్లయింది. తన పదేండ్ల సంసారంలో భార్యపై చేయి చేసుకోడం అదే ప్రథమం, పాపం! ఎంత బాధపడిందో, అనుకున్నాడు.

"బాబయ్యా! ఒక్క కానీ యిప్పించరూ. ఆకలి వేస్తోంది" అంటూ పక్కెళ్ళ కుర్రవాడు చిరిగిన లాగు చొక్కాతో నీరసంగా శవంలా నుంచున్నాడు వీధిలో. సత్యనారాయణ హృదయం కరిగి వాడి చేతిలో అణా వేశాడు.

"నాన్నా! ఆ కుర్రాడు అచ్చు వాలాగే ఉన్నాడు" అన్నాడు కృష్ణుడు.

సత్యనారాయణ మనస్సు చివుక్కుమంది. నిజం. ఆ స్తిపున్నా, తన పేకాట గొడవలో సంసారం సంగతే మరిచిపోయేవాడు తను. పిల్లలకు కావలసినవన్నీ జానకమ్మ చూసుకునేది. ఉన్న ఆగెకరాల ఆస్తి అంతా పేకాటల్లో తగులబెడితే తనకొడుకు తన అనంతరం ఈముష్టి కుర్రాడిలా మారవచ్చు. ఈ ఆలోచన, కృష్ణుడి మాటలు, అతన్ని కలవరపెట్టాయి. సత్యనారాయణ భయంతో వణికి పోయాడు.

"లేదు! నువ్వు అలా లేవు కృష్ణా! ఎప్పటికీ ఉండవు!" అంటూ ఉద్వేగంతో సత్యనారాయణ కృష్ణుడిని కౌగిలించుకున్నాడు. ఆ ఉద్రేకంతో అతని కంటినుంచి బాష్పాలు రాలాయి.

"అదేమిటి నాన్నా ఏడుస్తావెందుకూ!"

"ఏంలేదు అమ్మదగ్గరకు వెడదాంలే" అంటూ బట్టలు సర్దుకుని, కొడుకుని వెంటపెట్టుకుని, జట్కాలో గబగబా బస్సు స్టాండుదగ్గరికి వెళ్ళాడు సత్యనారాయణ. కాని అప్పటికే ఆఖరిబస్సు వెళ్ళిపోయిందని తెలిసింది.

కాని సత్యనారాయణకు ఎలాగైనా ఆరాత్రి యింటికివెళ్ళి పోవా లనిపించింది. ఆఫీసుకువెళ్ళి సైకిలు తీశాడు. కృష్ణుని ముందుకూర్చో బెట్టుకుని, గబగబా కాలువ గట్టున శరవేగంతో సైకిలు తొక్కడం మొదలు పెట్టాడు. కృష్ణుడు ఏవేవో అడుగుతూంటే, అతను ఊ కొట్టడమే కాని, దృష్టి అంతా జానకమ్మపైనే ఉంది.

రాత్రి పదిగంటలకు యిద్దరూ యిల్లు చేరారు. వీధిలోంచి కృష్ణుడు సైకిలుగంట గణగణ గట్టిగా మోగించాడు. జానకమ్మ తలుపు తెరిచింది. రాత్రిళ్ళు సత్యనారాయణవస్తే అలాగంట మోగించడం అలవాటు. సత్యనారాయణ నవ్వుతూయింట్లో అడుగు పెట్టాడు.

"అమ్మా! నాన్నను తీసుకు వచ్చాను చూశావా!" అంటూ తన ప్రతాపం వెలిబుచ్చాడు కృష్ణుడు. జానకమ్మ ఆనందంతో ఉప్పొంగిపోయింది. భర్తకు కాళ్ళు కడుక్కుందుకు, స్నానానికి నీళ్లు యిచ్చింది. కొడుకూ తండ్రి అన్నానికి సిద్ధమయ్యారు.

"ఏమండీ! యింకా నామీద కోపం తగ్గలేదా!" అంది జానకమ్మ నవ్వుతూ.

"అమ్మా! నాన్నకూడా ఆ ఊళ్లో ఏడ్చాడే! నాన్నకు యిప్పుడు కోపంలేదు" అన్నాడు కృష్ణుడు.

"ఏడిశావు వెధవ" అన్నాడు సత్యనారాయణ నవ్వుతూ.

"ఏం! ఉన్నరహస్యం చెప్పినందుకు ఉడుకుమోత్తనమా!" చిలిపిగా నవ్వింది జానకమ్మ.

"నీ రహస్యాలూ చెప్పాడులే వాడు" పరిహసించాడు సత్యనారాయణ.

"అబ్బ! మీరు యిన్నాళ్లు రాకపోతే రోజులు యుగాలుగా గడిచాయండి" అంటూ జానకమ్మ ఒళ్లు విరుచుకుని ఆవలించి, నవ్వింది

తెల్లనిచీర కట్టుకుని, చీరకుమించిన తెల్లని మల్లెపూలు తల్లో ముడిచి, మల్లెపూలకు మించిన తెల్లని నవ్వుల వెల్గులు జానకమ్మ పెదవులమీద కురిపించగానే "ఉహు" అంటూ సత్యనారాయణ ఆమె బుగ్గమీద చిటికె వేశాడు.

"ఏమిటిరా ఆ వకిలినవ్వు" అని కేకలేసింది జానకమ్మ

"ఎందుకే వాడిమీద కోపపడతావు. వాడు నీ రాయబారి కదూ!" అన్నాడు సత్యనారాయణ పరిహసిస్తూ.

★

★ పెన్నేటిపువ్వు ★

(19 వ పేజీ తరువాయి)

మనోదౌర్బల్యం, మందబుద్ధి ఎంత ఘోర పాపానికి దారితీసింది? ఈ క్షమించరాని తప్పిదాన్ని భగవంతుడు సహిస్తాడా, క్షమిస్తాడా? 'ఆ అమ్మాయి ఈ వూళ్ళో వుండకూడదని, కేడని' కళ్ళెర్రజేసిన నంబిగార్ని ముందు అడిగితే మాగు మాట్లాడనే లేదే? 'ఇది ఎంతపనికి తలపడింది, దీని సిగ తరగ' అన్న పెత్తందారు రత్తయ్యగారు తనకు ఇవ్వవలసిన 50 రూ. క్రింద తిండిగింజలు కొలవమంటే లేవన్నాడే?! వీళ్లంతా దగాకోర్లు, మోసగాళ్లు.

ఇలా తర్కించుకొంటూ వూహాకందని ఆలోచనతో నిద్రలో తుళ్ళిపడుతున్నాడు వెంకయ్య. ఇంతలో వాకిట్లో బండి చప్పుడయింది. కమల ఎదురువెళ్ళింది. భర్త రామారావు, తల్లి సీతమ్మగారు, బండినుంచి దిగుతున్నారు. కమలకు పట్టరాని సంతోషమొచ్చింది. సీతమ్మ కూతుర్ని జూడగానే "ఎన్నాళ్ళకు కనపడ్డావే! అమ్మా నీకెన్ని కష్టాలు వచ్చినాయే! నాకల్లంత పొడుం తల్లీ నిన్ను చూడకుండా ఉండలేకపోయినా నే ఇల్లు తెలియక ఊరంతా తిరుగుతుంటే మీ ఆయన బండెక్కించుకొచ్చాడు. నే నిక్కడికి దొంగచాటుగా రావాల్సి వచ్చిందే అమ్మా! మీనాన్న నీ పినతండ్రిగారింటికెళ్ళారు. ఆయన వచ్చేలోగా నేను తిరిగి ఇంటికెళ్లి పోవాలే అమ్మా" అంటూ ఎవరు చెప్పినా వినకుండా, ఏడుపు పెడబొబ్బలతో ఇంటి కప్పు లెగిరేలా ఏడుస్తుంటే వెంకయ్య త్రుళ్ళిపడి లేచాడు.

"నీ మేనమామగారింటికని చెప్పి నువ్వా ఇక్కడికే వచ్చా?" అంటూ నసుగుతూ బయటికి వచ్చాడు. సీతమ్మ సంగీతం టక్కుమని కట్టేసింది "ఇక సరేలే! [illegible] మీ తమ్ముడిగారింటి కెళ్తానన్నారుగా?" అంది ఆశ్చర్యపోతూ. అంతా నవ్వుకుంటూ లోనికెళ్ళారు. ★

Edited, Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty St, Madra